

STATUT ZWIĄZKU GÓRNOŚLĄSKIEGO

Rozdział I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Związek Górnośląski - nazywany w dalszym ciągu Związkiem, jest stowarzyszeniem działającym na mocy ustawy z dnia 07.04.89 Prawo o Stowarzyszeniach tekst jednolity ogłoszony 31.07.2001 Dz. U. Nr 01.79.855 oraz niniejszego statutu.

2. Związek posiada osobowość prawną i jest regionalną organizacją pozarządową, która swoją działalność statutową prowadzi na rzecz ogółu społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem członków stowarzyszenia.

3. Nazwa Związku jest prawnie zastrzeżona

§ 2

1. Terenem działania Związku jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Siedzibą władz Związku jest miasto Katowice.

§ 3

1. Jednostkami organizacyjnymi Związku są:

- 1) Koła, mające charakter terytorialny,
- 2) Kręgi zrzeszające młodzież,
- 3) Bractwa zrzeszające członków określonych zawodów lub zainteresowań.

2. Koła, Kręgi i Bractwa mogą tworzyć Krainy a Krainy Ziemie. W porozumieniu o powołaniu Krain i Ziem określa się ich cele i sposoby działania. Utworzenie Krainy i Ziemi podlega zgłoszeniu do Zarządu Głównego Związku.

3. Krainy i Ziemie nie są jednostkami organizacyjnymi Związku, a działają w oparciu o ramowy regulamin zatwierdzony przez Zarząd Główny Związku.

§ 4

1. Koła, Kręgi i Bractwa Związku, liczące, co najmniej 40 członków, mogą uzyskiwać osobowość prawną w oparciu o uchwałę Zarządu Głównego Związku i na podstawie przepisów ustawy prawo o stowarzyszeniach.

2. Koła, Kręgi i Bractwa posiadające osobowość prawną występują w obrocie prawnym we własnym imieniu i na własny rachunek. Koło, Krąg i Bractwo odpowiada za swoje zobowiązania i nie odpowiada za zobowiązania Związku. Związek nie odpowiada za zobowiązania takiego Koła, Kręgu i Bractwa.

3. W razie rozwiązania przez Zarząd Główny Związku Koła, Kręgu lub Bractwa posiadającego osobowość prawną Zarząd Główny Związku wyznacza likwidatora, który działa stosując odpowiednie przepisy o likwidacji stowarzyszeń.

§ 5

1. Godłem Związku jest stylizowany piastowski orzeł górnośląski, wg wzoru stanowiącego załącznik do niniejszego statutu.

2. Barwami Związku są: złota i błękitna, według wzoru stanowiącego załącznik do niniejszego statutu.

3. Wzory i zasady używania godła i barw Związku określa Zarząd Główny Związku.

4. Związek ma prawo używania pieczęci podłużnej i okrągłej z napisem Związek Górnośląski oraz godłem Związku.

5. Związek posiada sztandar.

6. Związek może posiadać własny hymn.

7. Koła, Kręgi i Bractwa Związku mogą posiadać swoje sztandary. Projekty tych sztandarów podlegają zatwierdzeniu przez Zarząd Główny Związku.

8. Zasady publicznego występowania sztandarów ustala Zarząd Główny Związku.

§ 6

1. Związek opiera swoją działalność na samoorganizacji jego członków.

2. Do prowadzenia swych spraw Związek może zatrudniać pracowników.

3. Związek oraz Koła, Kręgi i Bractwa posiadające osobowość prawną mogą prowadzić działalność gospodarczą na ogólnych zasadach określonych w odrębnych przepisach prawa, w rozmiarach służących realizacji celów statutowych..

4. Cały dochód z działalności statutowej oraz działalności gospodarczej Związek oraz jego jednostki organizacyjne przeznaczają na działalność statutową i nie może dochodu tego przeznaczyć do podziału pomiędzy swoich członków.

§ 7

Związek może być członkiem krajowych i międzynarodowych organizacji o takim samym lub podobnym profilu działania.

Rozdział II

CELE I ŚRODKI DZIAŁANIA

§ 8

Cele Związku określa Deklaracja Związku Górnośląskiego, stanowiąca integralną część niniejszego Statutu.

§ 9

1. Do osiągnięcia celów statutowych Związek dąży w szczególności poprzez:

- 1) naukę, edukację, oświatę i wychowanie,
- 2) działalność z zakresu kultury (w tym działalność wydawnicza), sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji,
- 3) działalność klubową i popularyzatorską,
- 4) podtrzymywanie tradycji narodowej i regionalnej oraz rozwój świadomości obywatelskiej i kulturowej,
- 5) upowszechnianie kultury fizycznej i sportu oraz krajoznawstwa, wypoczynku dzieci i młodzieży,
- 6) działalność z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- 7) działalność wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnej,
- 8) pomoc społeczną, w tym pomoc rodzinom i osobom, w szczególności członkom Związku, w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- 9) działalność charytatywną i na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 10) ochronę i promocję zdrowia,
- 11) działalność wspomagającą rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
- 12) promocję zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy,
- 13) działalność z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym,
- 14) współpracę ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami o podobnym lub zbliżonym profilu działania w kraju i za granicą, w tym organizacjami młodzieżowymi,
- 15) fundowanie i przyznawanie nagród, wyróżnień, stypendiów, dyplomów i odznak,
- 16) promowanie i wspieranie inicjatyw i projektów,
- 17) upowszechnianie i ochronę wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich,
- 18) działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- 19) Udzielanie osobom fizycznym i prawnym oraz innym jednostkom organizacyjnym porad prawnych oraz informacji mających na celu kształtowanie świadomości, wiedzy oraz kultury prawnej.

2. Prowadzenie przez Związek działalności, o której mowa w ust. 1 może odbywać się we współpracy z organami administracji publicznej prowadzącymi działalność w sferze zadań publicznych w zakresie odpowiadającym zadaniom statutowym Związku.

3. Powyższa współpraca może polegać na przyjęciu zlecenia realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w odrębnych przepisach w formie:

- 1) wykonywania powierzonych zadań publicznych przy udzielonej dotacji na finansowanie ich realizacji,
- 2) wykonywania takich zadań przy uzyskiwaniu wsparcia wraz z dotacją na dofinansowanie ich realizacji.

4. Współpraca, o której mowa wyżej, może również przyjąć formy:

- 1) wzajemnego informowania się o planowych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków,
- 2) konsultowania, odpowiednio do zakresu działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej Związku,
- 3) tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli Związku i właściwych organów administracji publicznej.

§ 10

1. Związek prowadzi odpłatną oraz nieodpłatną działalność pożytku publicznego w następującym zakresie:

- Wydawanie czasopism i wydawnictw periodycznych,
- Wydawanie nagrań dźwiękowych,
- Działalność organizatorów turystyki,
- Działalność organizatorów targów, wystaw i kongresów,
- Kształcenie ustawiczne dorosłych, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- Pomoc społeczna bez zakwaterowania,
- Działalność pozostałych organizacji członkowskich,
- Popularyzacja dorobku różnych dziedzin kultury,
- Działalność rozrywkowa, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- Działalność bibliotek innych niż publiczne.

Rozdział III

CZŁONKOWIE

§ 11

1. Członkami Związku mogą być osoby fizyczne i prawne uznające cele i Statut Związku.

2. Osoba prawna może być jedynie członkiem wspierającym Związku.

§ 12

Członkowie Związku dzielą się na:

- 1) członków zwyczajnych,
- 2) członków wspierających,
- 3) członków honorowych

§ 13

1. Członkiem zwyczajnym Związku mogą być osoby fizyczne posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, niepozbawione praw publicznych:
 - obywatele polscy zamieszkujący zarówno na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i zagranicą,
 - cudzoziemcy zamieszkujący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i niemający miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- 1a. Małoletni mogą być przyjmowani w poczet członków Związku za zgodą ich przedstawicieli ustawowych.
- 1b. Małoletnim członkom Związku nie przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze do Władz Związku.
- 1c. Ograniczenie czynnego i biernego prawa wyborczego nie dotyczy wyboru do władz jednostek organizacyjnych, skupiających wyłącznie członków małoletnich.
2. Członków zwyczajnych Koła, Kręgu i Bractwa przyjmuje się do Związku na zebraniach tych jednostek, uchwałami podjętymi zwykłą większością głosów w głosowaniu tajnym, na podstawie pisemnej deklaracji i rekomendacji dwóch członków zwyczajnych lub honorowych.
3. Członków zwyczajnych przyjmuje do Związku także Zarząd Główny Związku podejmując stosowną uchwałę.
4. Od negatywnego stanowiska w przedmiocie przyjęcia w poczet członków zwyczajnych Związku zainteresowanemu przysługuje prawo pisemnego odwołania do Sądu Związku, w terminie 14 dni od jego doręczenia.
5. Członek zwyczajny ma prawo:
 - 1) wybierać i być wybieranym do władz Związku,
 - 2) uczestnictwa w działalności Związku, korzystania z urządzeń, świadczeń i pomocy Związku,
 - 3) noszenia symboli Związku,
 - 4) zaskarżania uchwał i orzeczeń władz Związku w sprawach członkowskich,
 - 5) zgłaszania opinii, wniosków i postulatów pod adresem władz Związku,
6. Członek zwyczajny obowiązany jest do:
 - 1) aktywnego uczestniczenia w działalności Związku,
 - 2) realizowania statutowych celów Związku,

- 3) przestrzegania regulaminów i uchwał władz Związku,
- 4) regularnego opłacania składek i innych świadczeń obowiązujących w Związku.

§ 14

1. Członkiem wspierającym może być osoba prawna lub osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych, zainteresowana statutową działalnością Związku i deklarująca na jego rzecz pomoc finansową lub rzeczową. Osoba prawna działa w Związku poprzez swojego przedstawiciela.
2. O przyjęciu członka wspierającego decyduje Zarząd Główny Związku, Zarząd Koła, Kręgu lub Bractwa na podstawie uchwały przyjętej zwykłą większością głosów w obecności, co najmniej połowy członków, na wniosek osoby zainteresowanej. Członek wspierający obowiązany jest do opłacania składek członkowskich, wywiązywania się z deklarowanych świadczeń oraz przestrzegania uchwał i regulaminów władz Związku.
3. Członek wspierający posiada prawa określone w § 13 ust. 5 z wyjątkiem czynnego i biernego prawa wyborczego.

§ 15

1. Członkiem honorowym może być osoba fizyczna, która wniosła wybitny wkład w rozwój idei Związku lub w inny, szczególnie sposób zasłużyła się dla Związku.
2. Godność członka honorowego nadaje Zarząd Główny Związku na podstawie uchwały przyjętej zwykłą większością głosów w obecności, co najmniej połowy członków po zaopiniowaniu kandydatury przez Konwent Prezesów
3. Członek honorowy posiada prawa określone w § 13 ust. 5 z wyjątkiem czynnego i biernego prawa wyborczego.

§ 16

1. Wygaśnięcie Członkostwa Związku następuje w wyniku:
 - 1) złożenia pisemnej deklaracji o wystąpieniu,
 - 2) śmierci członka,
 - 3) utraty osobowości prawnej przez członka wspierającego będącego osobą prawną,
 - 4) skreślenia z listy członków z powodu nieusprawiedliwionego braku opłacania składki członkowskiej za pół roku, na podstawie uchwały Zarządu Koła, Kręgu lub Bractwa,
 - 5) wykluczenia w wyniku prawomocnego orzeczenia Sądu Związku, w przypadku naruszenia zasad statutowych, nieprzestrzegania uchwał i regulaminów albo działania na szkodę Związku.
2. Pozbawienie godności członka honorowego następuje w drodze uchwały Zarządu Głównego Związku, co nie skutkuje pozbawieniem członkostwa zwyczajnego.

3. W przypadkach określonych w ust.1 pkt.4, i 5 o utracie członkostwa należy powiadomić pisemnie zainteresowanego podając przyczynę wykluczenia i wskazując drogę i termin odwołania od decyzji o wykluczeniu lub skreśleniu.
4. Uchwały i orzeczenia w tych sprawach mogą być zaskarżane do Sądu Związku w terminie 14 dni od ich doręczenia.
5. W trakcie postępowania odwoławczego następuje zawieszenie w prawach członka Związku do czasu rozstrzygnięcia zaskarżenia.
6. Ponowne przyjęcie do Związku osób, które utraciły członkostwo zwyczajne lub wspierające na podstawie ust. 1 pkt.4 następuje w trybie określonym w § 13 ust. 2 dla członków zwyczajnych lub w § 14 ust. 2 dla członków wspierających.

§ 17

1. Utworzenie Koła, Kręgu i Bractwa następuje uchwałą Zarządu Głównego Związku, po uprzednim przyjęciu do Związku, co najmniej 5 członków - założycieli danej jednostki organizacyjnej. 2. Zarząd Główny Związku powierza wskazanemu w uchwale członkowi - założycielowi pełnienie obowiązku tymczasowego prezesa tej jednostki, która najpóźniej w ciągu 3 miesięcy wybiera swoje statutowe władze.
3. Można być członkiem Kręgu lub Bractwa nie będąc członkiem Koła Związku. Można być równocześnie członkiem jednego lub kilku Kół, Kręgów i Bractw. W tym wypadku należy określić jednostkę, w której przysługuje bierne prawo wyborcze delegata na Kongres Związku.
4. Można być członkiem władz jednego Kola, Kręgu lub Bractwa pełniąc równocześnie funkcję we władzach naczelnych Związku.

Rozdział IV

WŁADZE

§ 18

Władzami naczelnymi Związku są:

- 1) Walne Zebranie Delegatów zwane dalej Kongresem,
- 2) Zarząd Główny Związku, liczący od 7 do 13 osób,
- 3) Główna Komisja Rewizyjna Związku, licząca od 5 do 7 osób,
- 4) Sąd Związku, liczący od 5 do 7 osób.

§ 19

Władzami jednostek - Kół, Kręgów i Bractw są:

- 1) Walne Zgromadzenie Członków,
- 2) Zarząd Koła, Kręgu lub Bractwa,
- 3) Komisja Rewizyjna Koła, Kręgu lub Bractwa.

§ 20

1 Organem konsultacyjnym i wspierającym pracę Zarządu jest Konwent Prezesów, który stanowią Prezesi Kół, Kręgów i Bractw, lub upoważnione przez nich inne osoby z ich Zarządu.

2. Organem doradczym Związku jest Rada Związku. Rada Związku jest powoływana na podstawie uchwały Zarządu Głównego Związku na okres jego kadencji po zasięgnięciu opinii Konwentu Prezesów i liczy do 21 osób.

§ 21

1. Kadencja wszystkich władz Związku trwa cztery lata, a ich wybór odbywa się w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów.

2. Prezesa Związku wybiera Kongres w głosowaniu tajnym, bezwzględna większością głosów.

3. Wybór władz Związku następuje spośród nieograniczonej liczby kandydatów.

§ 22

1. Uchwały Kongresu podejmowane są w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, z uwzględnieniem § 24 ust. 13.

2. Zgromadzeni mogą uchwalić głosowanie tajne.

§ 23

1. W przypadku ubytku członków władz w trakcie kadencji, skład osobowy tych władz uzupełniany jest spośród niewybranych kandydatów, wg kolejności uzyskanych głosów.

2. W razie braku kandydatów uzupełnienie może nastąpić drogą dokooptowania przez pozostałych członków organu, którego skład uległ zmniejszeniu.

3. Liczba dokooptowanych członków władz nie może przekroczyć 1/3 liczby członków pochodzących z wyboru.

4. Uzupełnienie składów osobowych powinno być dokonane w terminie do 60 dni od stwierdzenia wakatów.

Kongres Związku

§ 24

1. Kongres jest najwyższą władzą Związku Górnośląskiego. Kongres może być zwyczajny lub nadzwyczajny.
2. Kongres liczy nie więcej niż 400 delegatów wybieranych w Kołach, Kręgach i Bractwach.
3. Szczegółowy tryb i zasady wyboru delegatów określa regulamin uchwalony przez Zarząd Związku.
4. Mandat delegata mają ponadto członkowie naczelnych władz Związku: Zarządu Głównego Związku, Sądu Związku i Głównej Komisji Rewizyjnej Związku.
5. Mandat delegata jest ważny w okresie całej kadencji władz Związku.
6. W Kongresie biorą udział z głosem doradczym członkowie honorowi i przedstawiciele członków wspierających – osób prawnych oraz członkowie wspierający.
7. Zawiadomienie o miejscu, terminie i porządku dziennym Kongresu winno być doręczone delegatom co najmniej 14 dni przed terminem Kongresu.
8. Kongres obraduje według uchwalonego przez siebie regulaminu obrad.
9. Do właściwości Kongresu należy:
 - 1) uchwalenie programu działania Związku oraz podejmowanie innych uchwał programowych,
 - 2) podejmowanie uchwał określających liczbę osób we władzach,
 - 3) wybór Prezesa Związku, Zarządu Głównego Związku, Sądu Związku i Głównej Komisji Rewizyjnej,
 - 4) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu Związku, Sądu Związku i Głównej Komisji Rewizyjnej,
 - 5) udzielenie absolutorium Zarządowi Głównemu Związku,
 - 6) rozstrzygnięcie odwołań od decyzji innych władz Związku,
 - 7) podejmowanie uchwał w sprawach wniesionych pod obrady,
 - 8) uchwalanie i zmiana Statutu,
 - 9) rozwiązanie Związku.
10. Kongres jest prawomocny w pierwszym terminie przy obecności, co najmniej połowy delegatów, a w drugim terminie wyznaczonym przez Zarząd Główny Związku - bez względu na liczbę obecnych.
11. Obradami Kongresu kieruje Prezydium w składzie: Przewodniczący, dwaj zastępcy przewodniczącego i dwaj sekretarze.
12. Członek ustępujących władz nie może wejść w skład Prezydium Kongresu i jego komisji.
13. Uchwały podejmuje się zwykłą większością głosów - z wyjątkiem zmiany Statutu i rozwiązania Związku. W tych przypadkach jest wymagana większość 2/3 głosów i obecność, co najmniej 1/2 delegatów.

§ 25

1. Nadzwyczajny Kongres Związku zwołuje Zarząd Główny Związku:

- a) z własnej inicjatywy,
 - b) na pisemny wniosek Sądu Związku lub Głównej Komisji Rewizyjnej Związku,
 - c) na pisemny wniosek co najmniej 1/3 Kół, Kręgów i Bractw Związku.
2. Nadzwyczajny Kongres powinien być zwołany w ciągu 6 tygodni od wpłynięcia wniosku o jego zwołanie.
 3. Nadzwyczajny Kongres obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których został zwołany.

Zarząd Główny Związku

§ 26

1. Zarząd Główny Związku będący najwyższą władzą Związku w okresie między Kongresami, kieruje całokształtem działalności Związku, reprezentuje Związek na zewnątrz, a za swoją pracę i działalność odpowiada przed Kongresem.
2. Uchwały Zarządu podejmowane są w głosowaniu, zwykłą większością głosów, przy obecności, co najmniej połowy członków Zarządu
3. W skład Zarządu Głównego Związku wchodzi Prezes oraz od 6 do 12 członków.
- 3a. Członkowie Zarządu Głównego nie mogą być osobami skazanymi prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
4. Pracami Zarządu Głównego kieruje Prezes.
5. Pierwsze posiedzenie Zarządu Głównego Związku zwołuje Prezes w terminie 14 dni od dnia zakończenia Kongresu.
6. Na swym pierwszym posiedzeniu Zarząd Główny Związku wybiera w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów ze swego grona dwóch Wiceprezesów, Sekretarza i Skarbnika, którzy wraz z Prezesem Związku stanowią Prezydium Zarządu Głównego Związku.
7. Zasady i tryb działania Zarządu Głównego Związku oraz jego Prezydium określa regulamin uchwalony przez Zarząd Główny.
8. Zarząd Główny Związku do prowadzenia spraw Związku może zatrudniać pracowników i tworzyć biuro.
9. Szczegółowe zasady działania biura określa regulamin uchwalony przez Zarząd Główny Związku.
10. Posiedzenia Zarządu Głównego Związku zwołuje Prezes z własnej inicjatywy lub w terminie 7 dni na wniosek, co najmniej połowy członków Zarządu Głównego Związku lub na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej lub Sądu Związku.
11. Posiedzenia Zarządu Głównego Związku odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co miesiąc.
12. W razie długotrwałej niemożności pełnienia obowiązków przez Prezesa, funkcję tę obejmuje Wiceprezes wyznaczony przez Zarząd Główny Związku.

§ 27

1. Zarząd Główny Związku w szczególności:

- 1) reprezentuje Związek na zewnątrz,
- 2) kieruje działalnością Związku
- 3) zwołuje Kongres Związku,
- 4) przygotowuje projekty programu, zmian Statutu oraz uchwał Kongresu,
- 5) rozstrzyga o sposobie realizacji zadań statutowych Związku, uchwalonego na Kongresie programu działania i uchwał programowych Związku,
- 6) troszczy się o rozwój Związku,
- 7) podejmuje uchwały formułujące stanowisko Związku wobec aktualnych problemów,
- 8) zatwierdza roczne plany działalności Związku
- 9) uchwala budżet
- 10) powołuje i rozwiązuje jednostki organizacyjne - Koła, Kręgi i Bractwa,
- 11) koordynuje działalność jednostek terenowych,
- 12) zarządza majątkiem Związku,
- 13) podejmuje uchwały o nabywaniu, zbywaniu i obciążaniu majątku nieruchomości i ruchomego Związku,
- 14) uchwala regulaminy określone przepisami statutu, w tym ramowe regulaminy zarządów jednostek organizacyjnych,
- 15) podejmuje uchwały o przynależności do krajowych i międzynarodowych organizacji oraz deleguje przedstawicieli Związku do tych organizacji,
- 16) zawiera porozumienia o współpracy z organami administracji publicznej i władzami innych organizacji,
- 17) organizuje i prowadzi działalność gospodarczą w zakresie, o którym mowa w § 6 ust. 3 statutu,
- 18) przyjmuje do Związku członków zwyczajnych,
- 19) nadaje godność członka honorowego,
- 20) ustanawia nagrody, stypendia, dyplomy, odznaki i wyróżnienia oraz ustala zasady ich przyznawania,
- 21) powołuje komisje problemowe stałe lub doraźne,
- 22) wykonuje inne czynności nie określone statutem, a istotne dla interesów Związku,
- 23) powołuje Rzecznika Prasowego Związku. Rzecznik Prasowy uczestniczy w pracach Zarządu Głównego Związku z głosem doradczym.

2. Zarząd Główny Związku upoważniony jest do zaciągania zobowiązań majątkowych oraz podejmowania rozstrzygnięć finansowych.

3. Zarząd Główny Związku upoważnia do zaciągania zobowiązań majątkowych do określonej w uchwale wysokości członków Zarządu w ten sposób, że wymagane są łącznie podpisy Prezesa lub jednego z Wiceprezesów oraz Skarbnika lub Sekretarza.

4. Prezes Zarządu Głównego upoważniony jest do występowania w imieniu Związku w postępowaniu przed Sądami i władzami publicznymi.
5. Do kompetencji Zarządu Głównego Związku należy ponadto:
 - 1) przedstawienie Sądowi Związku wniosków o zawieszenie w czynnościach Zarządów Kół, Kręgów i Bractw Związku z powodu ich działalności sprzecznej ze Statutem,
 - 2) zawieszenie wykonania uchwał Kół, Kręgów i Bractw Związku z powodu ich sprzeczności ze Statutem i przedstawienie spraw Sądowi Związku.
6. Zarząd Główny Związku zobowiązany jest przedstawić Konwentowi Prezesów do zaopiniowania:
 - 1) projekt planu finansowego Związku na dany rok,
 - 2) sprawozdanie z realizacji planu finansowego za ubiegły rok,
 - 3) projekty uchwał Zarządu Głównego Związku w sprawach:
 - a) zbycia majątku trwałego oraz udziałów i akcji w spółkach,
 - b) podpisywania porozumień o charakterze programowym,
 - c) powołania osób do Rady Związku.

Główna Komisja Rewizyjna Związku

§ 28

1. Główna Komisja Rewizyjna Związku jest kolegialną władzą Związku powołaną przez Kongres do sprawowania kontroli nad działalnością organów Związku.
2. Główna Komisja Rewizyjna Związku jest organem odrębnym od organu zarządzającego Związku i niepodlegającym mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej lub nadzoru.
3. Uchwały Głównej Komisji Rewizyjnej Związku zapadają w głosowaniu, zwykłą większością głosów, przy obecności, co najmniej połowy jej członków.

§ 29

Główna Komisja Rewizyjna Związku składa się z od 5 do 7 członków, którzy na pierwszym posiedzeniu wybierają w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów ze swego grona przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego oraz sekretarza.

§ 30

1. Do zakresu działania Głównej Komisji Rewizyjnej Związku należy:

- 1) przeprowadzanie przynajmniej raz w roku kontroli działalności merytorycznej i finansowej Związku z uwzględnieniem celowości, rzetelności, prawidłowości oraz zgodności z przepisami prawa, statutu i uchwałami władz Związku. Kontrola nie obejmuje zakresu działania Sądu Związku,
- 2) przedstawianie Zarządowi Głównemu Związku protokołów pokontrolnych wraz z wnioskami,
- 3) nadzorowanie komisji rewizyjnych Kół, Kręgów i Bractw,
- 4) zwoływanie Kongresu w razie nie zwołania go przez Zarząd Główny Związku w terminie lub trybie ustalonym w statucie,
- 5) prawo żądania zwołania posiedzenia Zarządu Głównego Związku celem omówienia uwag, wniosków i zaleceń wynikających z kontroli wewnętrznej i zewnętrznej. Posiedzenie Zarządu Głównego Związku w takim wypadku powinno się odbyć w terminie 14 dni od daty złożenia takiego wniosku,
- 6) uchwalenie własnego regulaminu działania oraz ramowych regulaminów Komisji Rewizyjnych Kół, Kręgów i Bractw,
- 7) składanie Kongresowi sprawozdań ze swej działalności oraz zgłaszanie wniosków o udzielenie lub odmowę udzielenia absolutorium Zarządowi Głównemu Związku.

2. Główna Komisja Rewizyjna Związku ma prawo żądania od członków i władz Związku wszystkich niezbędnych wyjaśnień pisemnych lub ustnych dotyczących kontrolowanych spraw.

§ 31

1. Przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej Związku lub wyznaczeni przez niego członkowie mają prawo udziału, z głosem doradczym, w posiedzeniach Zarządu Głównego Związku i jego Prezydium.
2. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkami organu zarządzającego, ani pozostawać z nim w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia.
3. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej nie mogą być osobami skazanymi prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
4. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej z tytułu pełnienia funkcji w tym organie mogą otrzymywać zwrot uzasadnionych kosztów lub wynagrodzenia w wysokości nie wyższej niż określone w art. 8 pkt 8 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. Nr 26, poz. 306 ze zm.).

Sąd Związku

§ 32

Sąd Związku jest władzą Związku powołaną do:

- 1) rozpatrywania spraw związanych z naruszeniem przez członków Związku postanowień statutu
- 2) rozpoznawania i rozstrzygania sporów pomiędzy członkami a władzami Związku.
- 3) rozpatrywania wniosków Zarządu Głównego Związku o zawieszenie w czynnościach Zarządów Kół, Kręgów i Bractw.
- 4) rozpatrywania wniosków Zarządu Głównego o uchylenie zawieszonych przez Zarząd Główny uchwał Kół, Kręgów i Bractw.
- 5) rozpatrywania odwołań w sprawach uzyskania lub pozbawienia członkostwa.

§ 33

1. Sąd Związku składa się z od 5 do 7 członków, którzy na pierwszym posiedzeniu w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów, wybierają ze swego grona przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza.
2. Członkowie Sądu Związku nie mogą pełnić funkcji w innych naczelnych władzach Związku.
- 2a. Członkowie Sądu Związku nie mogą być osobami skazanymi prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
3. Sąd Związku działa w oparciu o uchwalony przez siebie regulamin.

§ 34

1. Postępowanie przed Sądem Związku toczy się na zasadzie równości stron, z zapewnieniem stronom prawa do obrony, a także do odwołania się do Kongresu.
2. Rozstrzygnięcia Sądu wydawane są w formie orzeczenia.
3. Podstawą wydania orzeczenia może stanowić wyłącznie całościowy obraz okoliczności ujawnionych w postępowaniu przed Sądem Związku.
4. Orzeczenie nie jest prawomocne w wypadku wniesienia odwołania do Kongresu.
5. Członek Związku nie może być ukarany po upływie roku od powzięcia przez Sąd pisemnej wiadomości o dopuszczeniu się przez niego naruszenia statutu lub uchwał władz Związku.
6. Przewodniczący Sądu lub wyznaczony przez niego członek Sądu ma prawo uczestniczyć z głosem doradczym w posiedzeniach Zarządu Głównego Związku.

§ 35

Sąd Związku może wymierzać następujące kary:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) zawieszenia w prawach członka od 3 do 12 miesięcy,
- 4) wykluczenie ze Związku.

Rozdział V

Jednostki organizacyjne - Koła, Kręgi i Bractwa

§ 36

1. Dla sprawnej realizacji zadań wynikających ze statutu Zarząd Główny Związku powołuje jednostki organizacyjne Związku – Koła, Kręgi i Bractwa, wg zasad określonych w § 4 ust.1 i 2 oraz § 17 niniejszego statutu.
2. Zebrania Kół, Kręgów i Bractw odbywają się w okresie zwyczajowo przyjętym dla danej jednostki organizacyjnej.
3. Rozwiązanie Koła, Kręgu lub Bractwa następuje na podstawie uchwały Zarządu Głównego Związku w wypadku:
 - 1) zaprzestania faktycznej działalności lub zmniejszenia stanu liczebnego członków poniżej 5 przez okres dłuższy niż jeden rok,
 - 2) złożenia przez Walne Zgromadzenie Członków Koła, Kręgu lub Bractwa wniosku,
 - 3) o rozwiązanie.

§ 37

1. Władzami Koła, Kręgu i Bractwa jest Walne Zgromadzenie Członków, Zarząd i Komisja Rewizyjna.
2. Postanowienia niniejszego statutu stosuje się odpowiednio do tych władz.

Walne Zgromadzenie Członków

§ 38

1. Walne Zgromadzenie Członków jest najwyższą władzą Koła, Kręgu lub Bractwa.
2. Walne Zgromadzenie może być zwyczajne lub nadzwyczajne.
3. Uchwały Walnego Zebrania Członków zapadają zwykłą większością głosów z wyjątkiem wniosku o rozwiązanie Koła, Kręgu lub Bractwa, gdzie obowiązują postanowienia § 24, pkt 13.

§ 39

Do Walnego Zgromadzenia Członków należy:

- 1) uchwalanie programów działania,
- 2) wybór i odwołanie Prezesa oraz Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
- 3) wybór delegatów na Kongres Związku,
- 4) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań władz oraz udzielanie lub odmowa udzielenia absolutorium ustępującym władzom,
- 5) wnioskowanie o rozwiązanie Koła, Kręgu lub Bractwa.

§ 40

W Walnym Zgromadzeniu Członków biorą udział:

- 1) z głosem stanowiącym członkowie zwyczajni,

2) z głosem doradczym zaproszeni członkowie honorowi i przedstawiciele członków wspierających – osób prawnych i członkowie wspierający oraz członkowie władz Związku.

§ 41

Walne Zgromadzenie Członków zwołuje Zarząd Koła, Kręgu lub Bractwa, powiadamiając członków o jego miejscu, proponowanym porządku obrad i terminie, na co najmniej 14 dni przed wyznaczonym terminem.

§ 42

1. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków zwołuje Zarząd odpowiedniej jednostki organizacyjnej:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na pisemne żądanie Zarządu Głównego Związku,
- 3) na pisemny wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej Związku lub Komisji Rewizyjnej Koła, Kręgu lub Bractwa,
- 4) na pisemny wniosek, co najmniej 1/3 uprawnionych do głosowania członków zwyczajnych Koła, Kręgu lub Bractwa.

2. Zarząd jednostki jest obowiązany zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków w terminie 8 tygodni od daty złożenia wniosku lub żądania, o których mowa w ust.1 pkt. 2, 3 i 4. 3. W przypadku nie zwołania przez Zarząd Walnego Zgromadzenia Członków w terminie lub trybie określonym w statucie, uprawnioną władzą do jego zwołania jest Komisja Rewizyjna jednostki.

Zarząd Koła, Kręgu lub Bractwa

§ 43

Zarząd jednostki organizacyjnej kieruje jej działalnością w obszarze swego działania, zgodnie z uchwalonym programem działania, uchwałami władz nadrzędnych i postanowieniami statutu.

§ 44

1. Zarząd składa się z Prezesa i od 3 do 7 członków. Na swym pierwszym posiedzeniu w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów Zarząd wybiera ze swego grona do 2 wiceprezesów, sekretarza i skarbnika.

2. Posiedzenia Zarządu odbywają się według potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał.

3. Uchwały Zarządu zapadają w głosowaniu, zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy członków Zarządu

4. Dla zbadania spraw i problemów oraz opracowania wniosków, Zarząd może powołać zespoły pomocnicze, określając ich skład oraz zadania.

5. Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej połowy członków Zarządu, w terminie 14 dni od zgłoszenia wniosku.

6. W razie długotrwałej niemożliwości pełnienia swej funkcji przez Prezesa, funkcję tę obejmuje na ten okres wiceprezes wyznaczony przez Zarząd Koła, Kręgu lub Bractwa.

7. W kołach posiadających osobowość prawną oświadczenia woli składa się według zasad określonych w § 27 ust 2, 3 i 4.

§ 45

Do zakresu działania Zarządu należy w szczególności:

- 1) wykonywanie uchwał Kongresu Związku, Walnego Zgromadzenia Członków Koła, Kręgu lub Bractwa i Zarządu Głównego Związku,
- 2) określenie szczególnych dla danej jednostki kierunków działania,
- 3) zatwierdzenie rocznego planu finansowego i rocznego sprawozdania finansowego,
- 4) reprezentowanie Koła, Kręgu lub Bractwa na zewnątrz,
- 5) w wypadku jednostek posiadających osobowość prawną zarządzanie majątkiem, organizowanie działalności, w tym działalności gospodarczej w zakresie określonym w § 6 ust. 3 statutu i nadzór nad tą działalnością, a także zaciąganie zobowiązań finansowych,
- 6) uchwalanie wniosku o rozwiązanie jednostki,
- 7) współdziałanie z pokrewnymi stowarzyszeniami i jednostkami samorządu terytorialnego na obszarze swojego działania,
- 8) zwoływanie zwyczajnych i nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń Członków,
- 9) składanie sprawozdań ze swej działalności na Walnym Zgromadzeniu Członków.

§ 46

Szczegółowy tryb i zasady działania zarządów określa uchwalony przez te zarządy regulamin, na podstawie regulaminu wzorcowego uchwalonego przez Zarząd Główny Związku.

Komisja Rewizyjna Koła, Kręgu lub Bractwa

§ 47

1. Komisja Rewizyjna Koła, Kręgu lub Bractwa jest kolegiąlną władzą powołaną do sprawowania kontroli działalności Zarządu.
2. Do Komisji Rewizyjnej stosuje się odpowiednio zapisy § 28 ust. 2 statutu.
3. Komisja Rewizyjna składa się z od 3 do 5 członków, którzy na swym pierwszym posiedzeniu wybierają ze swego grona w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów Przewodniczącego, jego Zastępcę i Sekretarza.
4. Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają w głosowaniu zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy jej członków.

§ 48

Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) kontrola działalności Zarządu pod względem celowości, prawidłowości i zgodności z przepisami prawa, postanowieniami statutu i uchwałami władz nadrzędnych,
- 2) współpraca z Główną Komisją Rewizyjną Związku,

- 3) przedstawianie Zarządowi uwag, wniosków i zaleceń pokontrolnych dotyczących działalności statutowej i finansowej,
- 4) zgłaszanie Zarządowi Głównemu Związku umotywowanych wniosków o uchylenie uchwał Zarządu Koła, Kręgu lub Bractwa sprzecznych z postanowieniami prawa, statutu, uchwałami władz nadrzędnych lub działających na szkodę Związku,
- 5) przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu Członków sprawozdań ze swej działalności oraz przedkładanie wniosków o udzielenie lub odmowę udzielenia absolutorium Zarządowi Koła, Kręgu lub Bractwa.

§ 49

Komisja Rewizyjna jest zobowiązana przeprowadzić kontrolę działalności Zarządu co najmniej raz w roku.

§ 50

Członkowie Komisji Rewizyjnej jednostki organizacyjnej mają prawo udziału w posiedzeniach Zarządu tej jednostki z głosem doradczym.

§ 51

Do członków Komisji Rewizyjnej stosuje się odpowiednio zapisy § 31 ust 2 - 4 statutu.

§ 52

Szczegółowy tryb i zasady działania komisji rewizyjnych określa regulamin uchwalony przez te komisje na podstawie regulaminu wzorcowego uchwalonego przez Główną Komisję Rewizyjną Związku.

Rozdział VI

Majątek i fundusze

§ 53

1. Majątek Związku stanowią nieruchomości, ruchomości i środki finansowe.
2. Na środki finansowe składają się:
 - 1) opłaty wpisowe i wpływy ze składek członkowskich,
 - 2) wpływy z działalności statutowej, w tym gospodarczej, o której mowa w § 6 ust. 3 statutu,
 - 3) wpływy ze zbiórek publicznych na cele określone każdorazowo uchwałą Zarządu Głównego Związku,
 - 4) zapisy, spadki i darowizny,
 - 5) dotacje, uzyskiwane na podstawie odrębnych przepisów,
 - 6) dochody z nieruchomości i ruchomości stanowiących własność lub będących w użytkowaniu Związku,

- 7) dywidendy należne z udziałów w spółkach kapitałowych.
3. Związek prowadzi działalność gospodarczą na zasadach określonych ustawowo, w rozmiarach określonych w § 6 ust. 3 statutu
 4. Środki pieniężne mogą być przechowywane wyłącznie w banku na koncie Związku lub lokatach założonych przez Zarząd Główny. Biuro Zarządu dysponuje zaliczkami na finansowanie bieżących zobowiązań Związku.
 5. Do majątku jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną stosuje się odpowiednie przepisy ust.1.
 6. Majątek rozwiązanej jednostki organizacyjnej przechodzi do majątku Związku.
 7. Wysokość składek członkowskich oraz regulamin ich redystrybucji pomiędzy Zarząd Główny, Koła, Kręgi i Bractwa określa Zarząd Główny Związku w drodze uchwały, po uprzedniej konsultacji z Konwentem Prezesów.
 8. *(uchylony)*
 9. Składki zebrane w Kołach, Kręgach i Bractwach nieposiadających osobowości prawnej przechowywane są w banku na koncie Związku.
 10. *(uchylony)*
 10. Cały dochód Związek przeznacza na działalność określoną w § 9 ust. 1.

§ 54

Związek może tworzyć spółki i fundacje oraz przystępować do już istniejących i korzystać z osiągniętych dochodów na cele statutowe.

§ 55

Zabrania się:

- 1) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Związku i jego jednostek organizacyjnych w stosunku do jego członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi pracownicy pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej – osobami bliskimi,
- 2) przekazywania majątku Związku i jego jednostek organizacyjnych na rzecz jego członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
- 3) wykorzystywania majątku Związku i jego jednostek organizacyjnych na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba, że to wykorzystanie bezpośrednio wynika ze statutowego celu Związku,
- 4) zakupu na szczególnych zasadach towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie Związku, członkowie jego organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich.

Rozdział VII

Zmiana Statutu i rozwiązanie Związku

§ 56

1. Zmiana Statutu i rozwiązanie Związku może nastąpić na mocy uchwały zwyczajnego lub nadzwyczajnego Kongresu większością 2/3 głosów przy obecności, co najmniej 1/2 uprawnionych do głosowania.
2. Zmiana statutu i rozwiązanie Związku może być przedmiotem obrad jedynie wtedy, gdy zostało to umieszczone w porządku obrad, a do zawiadomienia o zwołaniu Kongresu dołączono projekty odpowiednich uchwał.
3. Zmiana statutu wywiera skutki prawne od chwili wpisania jej do rejestru, z mocą od dnia uchwalenia.
4. Podejmując uchwałę o rozwiązaniu Związku, Kongres określa sposób przeprowadzenia likwidacji oraz przeznaczenia majątku.